

MÖRSETEKENEN

JAARGANG 9 N° 3
OKTOBER 2022

WIJKMAGAZINE
VOOR DE MORS LEIDEN

Morsetekens
stopt ...nee toch?

Morsetekens

Dit magazine is ter bevordering van de onderlinge communicatie samengesteld voor de bewoners van het Morsdistrict te Leiden en door vrijwilligers uit het Morsdistrict.

We houden u zoveel mogelijk op de hoogte over allerlei gebeurtenissen in de wijk, mede door informatie die u ons stuurt. Voor het insturen van informatie zie de sluitingsdata.

Inhoud

o.a.:

- Prijswinnaar | 4
- Samen sterker in de Mors | 5
- Mors in beweging | 6
- Wijkagentsprekkuur | 9
- Nieuwe wijkboa | 10
- Schoolsport | 13
- Morse Mondialen | 16
- Gluren bij de bureu | 18
- Morse in de Mors | 19
- Is er nog ruimte voor groen? | 22
- Wijkparkt Kweeklust | 23
- Dieren van de Mors | 24
- Wie zijn al die wijkclubjes | 26

Correspondentie

Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Huis van de Buurt Morschwijk
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
info@morsetekens.nl

2022
Sluitingsdatum insturen kopij:
1^e nr: 13 februari
2^e nr: 15 mei
3^e nr: 28 augustus
4^e nr: 13 november

Verschiuing:

1^e nr : 13 maart
2^e nr: 26 juni
3^e nr: 2 oktober
4^e nr: 11 december

Verschiint in:

Morsdistrict (Postcodegebied 2332)
Oplage: 4000

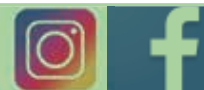
Voor meer informatie en/of advertentie-
mogelijkheden verwijzen wij naar onze
website www.morsetekens.nl

Redactie

Frauke Bokker	verspreiding
Wendy Buysse	redactie
Yvonne Nicase	vormgeving
Ger Koper	webmeester
Bart Hagedoorn	redactie
Nidia Gans	social media
Rémon de Jong	social media
Lia van der Laan	puzzels/redactie

Steungroep:

Koen Wessels	Morslint
Gerard van Steekelenburg	Vrienden van Morsetekens
Tjitse Damsma	
Myrthe Zonneveld	Cultuurcoach
Ilonka van Rijn	Incluzio
Mirjan van der Blom	Wijkregisseur
Femke Bolding	Buurtcoach

Morsetekens is ook digitaal beschikbaar op
onze website, www.morsetekens.nl en op
Instagram en Facebook

Morsetekens stopt ... nee toch?

Al bijna 10 jaar verschijnt ons magazine, vier keer per jaar. Het is binnen maar ook buiten de Mors bekend als een goed magazine dat informatie over en uit de wijk geeft. Het wordt gewaardeerd door lezers, adverteerders en gemeente. Aan ingezonden kopij is dan ook geen gebrek.

Vrijwilligers

Dat allemaal is het werk van een klein groepje vrijwilligers die de redactie vormen en een grotere groep vrijwilligers die de magazines bezorgen. Op de vele oproepen die we hebben geplaatst om ondersteuning van de redactie hebben we tot nu toe geen enkele respons gekregen. Veel van de redactieleden doen dan ook al meer dan vijf jaar hun werk.

Het einde

Daar gaat een eind aan komen. Een aantal van de redactieleden heeft te kennen gegeven eind van dit jaar te stoppen.

Als er geen vervanging komt in die periode, dan betekent dat het einde van het magazine. De overblijvende redactieleden lukt het niet om meer taken op zich te nemen.

Wie zoeken we?

Om de redactie weer compleet te krijgen zoeken we mensen die een of meer van de **volgende taken** willen overnemen;

- **Coördinatie:** de communicatie met de mensen die kopij leveren, vragen hebben en met de mensen die redigeren en de opmaak verzorgen: m.a.w. de spin in het web.
- **Contactpagina:** De persoon achter info@morsetekens.nl.
- **Website-beheer:** De website is opgebouwd met WordPress dus het gaat om iemand die hiermee vertrouwd is. Het is eenvoudig te leren.
- **Webredactie:** het redigeren en plaatsen van korte berichten op de website. Eventueel het schrijven er van.

Toezegging

Het laatste nummer van dit jaar verschijnt in december, tot die tijd blijft de redactie functioneren zoals altijd. En als er zich voor **1 december 2022** voldoende mensen hebben gemeld om de redactie aan te vullen, dan blijven de vertrekkende leden beschikbaar om voor een soepele overdracht te zorgen.

Zo niet, dan zal ons mooie magazine haar tweede lustrum niet kunnen vieren. Dat laat u toch niet gebeuren?

Ger Koper, redactie Morsetekens

Puzzelwinnaar

De winnaar is ... Aad van Biemen. Aad is 86 jaar, maar snel, slank en lenig als een 60 jarige. Elke 3 maanden lost hij de puzzel op van MT, maar stuurt deze nooit op. Tot deze keer en is het gelijk raak. Aad is een echte Leidenaar, geboren in de Kerstnacht van 1935 in de Ooststraat 6. Hij is de oudste van 5 kinderen die allen nog in leven zijn.

Zijn vader was pottenbakker, het metier dat hij zelf na zijn pensioen heeft opgepakt. Aad heeft prachtige vazen gedraaid en geglazuurd. Een feest om naar te kijken. Ook spaarvarkens zoals zijn vader ze maakte.

Aad is verder het langst lid, 74 jaar, en ook in jaren de oudste, van muziekvereniging Kunst en Genoegen (K&G).

Op 26 november 1948 werd hij lid. K&G is opgericht in 1928 als mondorgelvereniging. Nu zijn er heel veel verschillende blaas- en andere instrumenten. Zelf bespeelde hij diverse fluiten, trompetten en trombone. Maar nu niet meer want zijn longvolume is afgenomen. K&G heeft nog steeds 4 orkesten: de junioren, de senioren, de zittende fanfare en de veteranen. De veteranen, waaronder Aad, komen elke maandag bij elkaar als een echte reünie. Voor K&G is hij altijd bezig geweest als leider van zomerkampen en als bestuurslid. Allereerste feestjes wist hij te organiseren.

Hij heeft een dochter, twee zonen en zeven klein- en twee achterkleinkinderen. Daar heeft veel houten speelgoed voor gemaakt. En ook historische wagens op schaalgrote. De boekenbon komt goed van pas, want Aad verzamelt bijna alle boeken over Leiden. Hij liet mij een fotoboek zien met monumenten met de twee sleutels. Nee Aad verveelt zich nooit. We kunnen nog wel tien verhalen over hem opschrijven, zowel over vroeger als over nu.

Lia van der Laan

Samen Sterker in de Mors

Er gebeurde iets bijzonders, die dinsdagavond 28 juni. Op deze avond legde Ruart Jagt zijn bezwaren tegen het omgevingsplan Turkoois voor aan een commissie van de gemeenteraad. Dat plan gaat over de nieuwbouw pal tegenover zijn buurtje. Het bijzondere was, dat hij niet alleen sprak namens dat buurtje. Bij zijn opening zei hij te spreken namens de acht samenwerkende bewonersorganisaties van het Morsdistrict. Dat de gemeenteraad uiteindelijk meer belangstelling had voor de gevolgen van de bezwaren van Ruart doet niets af aan het belang voor onze Mors: de toon is gezet!

Hoe kwam dat zo?

Op 6 mei lazen we op Sleutelstad.nl dat de acht wijkverenigingen binnen de Singels zich wilden verenigen om een "participatieblok" te vormen bij onderhandelingen met het stadsbestuur. Je denkt dan al gauw, dat zou voor de Mors ook nuttig zijn. Daarom een vraagje naar de ons bekende organisaties gestuurd en daarop kwam overwegend positieve respons.

Maar waarom dan?

Het probleem van bijna alle buurtorganisaties die deel willen nemen aan onderhandelingen met het stadsbestuur is dat zij maar een klein deel van hun wijk vertegenwoordigen en zeker niet de hele Mors. Het gemeentebestuur geeft dat vaak als argument om toch anders te besluiten dan de

buurtorganisaties zouden willen.

Nu heeft dat stadsbestuur ook wel boter op het hoofd. Zij zijn ook maar gekozen door een kleine meerderheid van Leidse stemmers. En dat terwijl nauwelijks de helft van de Leidse bevolking heeft gestemd. En nog minder Morsbewoners. Dat stadsbestuur heeft dus zelf ook maar de instemming van een kleine deel van de Mors-bevolking!

Veel zaken die door één buurtorganisatie worden aangekaart spelen ook voor andere organisaties. En de overige buurtorganisaties kampen op zijn minst met vergelijkbare zaken dus willen die best steun betuigen.

"Morsberaad"

En zo kwamen op een dinsdagavond zo'n anderhalve maand later vertegenwoordigers van acht buurtorganisaties (zie Mors-kaart, pagina 26) bijeen op de bovenste verdieping van Schouwenhove. We vroegen de directeur, Annelies de Koning, als neutrale maar niet onbekende de vergadering voor te zitten. Iedere organisatie mocht vertellen wie ze zijn, wat ze doen en waar ze denken samenwerking te kunnen gebruiken. Een van de deelnemers wist ons te melden dat zo'n 15 jaar geleden ook een poging is geweest tot samenwerking. De opzet was nogal gedetailleerd blijkt bij bestudering van wat documenten uit die tijd. Wellicht daarom doodgebloed? Toen was het tijd voor een conclusie. Een tweetal thema's kwam bij elke buurtorganisatie naar boven: participatie en leefbaarheid. Afgesproken werd om eind september weer bijeen te komen om verder te praten over de manier waarop we willen samenwerken.

Toch actie!

Een week later zou Ruart zijn eerder ingezonden brief bij de gemeenteraadscommissie Stedelijke Ontwikkeling toelichten.

Ons idee was dat hij wel wat steun in de rug kon gebruiken. We vroegen daarom de deelnemende buurtorganisaties of zij daar aan wilden meedoen. Dankzij die snelle actie kon Ruart zijn betoog meer kracht bijzetten!

Hoe nu verder?

Er zijn misschien wel meer buurtorganisaties in de Mors. Als die aan het komende overleg willen meedoen, dan kan dat natuurlijk; aanmelden bij info@morsberaad.nl. Bij de komende bijeenkomst zal worden afgesproken hoe de samenwerking verder vorm te geven. Het vermoeden is dat snel overleg over actuele zaken, zoals vertoond bij het omgevingsplan voor Turkoois, een goede modus is. Maar er zal ook diepgang nodig zijn waarbij deelnemers met elkaar praten over de zaken die spelen in de afzonderlijke buurten. Het zal moeten groeien, dat is duidelijk.

En we hebben goede hoop dat zolang vertegenwoordigers van wijkorganisaties bereid blijven met elkaar te praten er een grotere eensgezindheid naar het stadsbestuur kan worden getoond.

Ger Koper

Mors in Beweging

Na heel wat voorbereidingen in samenwerking met studenten van het MBO- Rijnland en de gemeente Leiden was het zo ver: op zaterdag 2 juli werd het evenement Mors in Beweging gehouden.

Hoe kwam dat zo?

Het ontstaan van deze middag en de samenwerking met de gemeente is bij toeval ontstaan uit een gesprek met de Wijk-regisseur Mirjan van der Blom. Ik had een vergunning nodig om een middag te organiseren samen met het MBO-Rijnland.

Op die middag wilden wij laten zien wat er allemaal te doen is in de Mors door het tonen van de diverse activiteiten van de betrokken (welzijns)-organisaties. Bij Mirjan ging gelijk het radartje draaien en die dacht; "maar wacht eens even de gemeente wil graag een projectenmarkt organiseren. Zou het geen idee zijn om dit te combineren? Zo slaan wij twee vliegen in één klap en komen informatie, cultuur en ontmoeten samen". Zo gezegd zo gedaan!

Wat was er allemaal?

In ieder geval hadden alle wijkorganisaties die dat wilden een stand, natuurlijk ook Morsetekens. Maar bijvoorbeeld ook het Denksportcentrum. Daarnaast was er voor elk voorgenomen

bouwproject in de Mors een stand met voorlichters. En natuurlijk, daar was het om begonnen, toonden alle welzijnsorganisaties hun activiteiten. Tussendoor waren activiteiten voor de kinderen zoals schminken, pijl-en-boog-schieten en muziekworkshops waarover verderop meer.

Het resultaat

Het was een drukte van jewelste en er hing een ontspannen, gezellige sfeer. Er was genoeg te doen voor jong en oud! Van veel bewoners en partners hebben wij begrepen dat het enorm gewaardeerd werd.

De naam *Mors in Beweging* kwam echt tot uiting die zaterdag. Er was constant beweging en alles viel samen. Het prachtige weer heeft natuurlijk ook zijn steentje bijgedragen.

Al met al kijken Mirjan en ik terug op een succesvolle dag. Met dank aan iedereen die hierbij betrokken was!

Femke Bolding, Buurtcoach Morschwijk

Muziekworkshops

Mu6 Rijnland heeft samen met Inluzio en SOL twee muziekworkshops georganiseerd tijdens *Mors in Beweging*, één door Joseph Bowie en één door Clementina.

Wie wij zijn?

Mu6 Rijnland is onderdeel van de Stichting Mu6 die als doel heeft hoogwaardige podiumkunst op kleinschalige podia en erfgoedlocaties te realiseren, zonder winstoogmerk. Voorts organiseert zij workshops in buurtcentra voor kinderen en jongeren, als ook live-streaming van haar activiteiten.

De opkomst bij de *Joseph Bowie's R Rhythm, Sound & Motion workshop* werd goed bezocht. Veel kinderen en een aantal volwassenen deden mee. Zij deden onder meer stemvorming, beweging, de limbodans en bespeelden van de djembe. Wat opviel was dat stemvorming en ritme op de djembe veel met elkaar gemeen hebben.

De workshop *Knutselen met Instrumenten* door zangeres Clementina werd door kinderen goed bezocht. Het is dus zeker de moeite waard om dit nog een keer te organiseren.

Martin Rohde, stichting Mu6

Elke dag een avontuur bij BLOS!

Voorheen
Wonderland
Kinderopvang

Op onze kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang locaties in Leiden is elke dag een avontuur. Spelend ontdekt je kind wie het is en wat het in zich heeft.

Waarom kiezen voor BLOS kinderopvang?

- ♥ Veilige, liefdevolle omgeving
- ♥ Afwisselend activiteitenprogramma
- ♥ Gezonde voeding
- ♥ Foto's en berichten via de ouderapp
- ♥ Ook open tijdens schoolvakanties en studiedagen
- ♥ Ophalen na schooltijd

Kijk voor meer informatie op [blos.nl](https://www.blos.nl)

BLOS
kinderopvang

Wijkvereniging Lage Mors

Op 18 november zal de wijkvereniging de Lage Mors haar ledenvergadering houden. Als je lid bent ben je van harte uitgenodigd. Nog geen lid? Meld je dan aan voor eenmalig €10 via [wvlagemors.nl](https://www.wvlagemors.nl).

Energiemarkt 21 oktober

De hitte afgelopen zomer, de energieprijzen en afgesloten gaskranen zetten veel mensen aan het denken. Daarnaast zijn wij mogelijk de eerste wijk in Leiden die van het gas af gaat. Hoog tijd voor de Energiemarkt Lage Mors! Wil je meer informatie over hoe je je huis kan verduurzamen? Wil je misschien samen met je burens gezamenlijk optrekken hierin? Kom dan 21 oktober naar de speeltuin Morschkwartier. Vanaf 20 uur kan je langskomen om informatie te krijgen over wat er allemaal mogelijk is in en rondom onze woningen aan duurzaamheidsmaatregelen.

Het gezondheidscentrum aan de Vondellaan

Als wijkvereniging zijn wij zeer betrokken bij het enige gezondheidscentrum in onze wijk. Het centrum herbergt zo'n 10 medische specialisten, die veel door mensen uit de Mors worden geraadpleegd. Wij vinden voorzieningen in de wijk cruciaal voor de leefbaarheid. De vraag rijst dan ook wat ermee gaat gebeuren als de nieuwbouw van het Vondelkwartier vorm krijgt? Hoe gaan twee keer zoveel inwoners gebruik maken van dit centrum? Uiteraard wil de wijkvereniging zich inzetten voor het behoud van het centrum. We onderhouden contacten met het centrum, zodat we op de hoogte blijven van wat er gaat gebeuren en wat de plannen zijn van het centrum zelf. Wil je ook op de hoogte worden

gehouden, meld je dan aan als lid van onze wijkvereniging of lees het laatste nieuws op onze website wvlagemors.nl.

Het bestuur stelt zich voor

Peter van Meurs - voorzitter

Ik woon al sinds 1976 in de Lage Mors, maar wel op verschillende plekken. Ooit begon ik samen met mijn vrouw op een appartement in de Muiderkring. Daarna hebben we ons eerste huis gekocht in de Coornhertstraat. Sinds 1995 wonen we met heel veel plezier op de Jacob Catslaan. Dit is een gezellige laan met best wat activiteiten. Dit zie ik graag groeien naar een fijne wijk met activiteiten. Ik ben al een tijdje met pensioen, dus heb ik ook tijd over voor de wijkvereniging. Het was voor mij dus een makkelijke keuze om me aan te melden toen er voor de wijkvereniging mensen werden gevraagd. We zijn nog druk bezig om ons meer bekend te maken binnen de wijk en zoeken nog veel (actieve) leden, maar ik ben ervan overtuigd dat dit zeker gaat lukken. Er gaat veel gebeuren in onze wijk en als vereniging houden we graag een vinger aan de pols.

Marko de Haas - penningmeester

Sinds 1997 woon ik in de Lage Mors, eerst op de Constan-tijn Huygenslaan en nu in de Jacob Catslaan. De sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid van onze wijk zijn voor mij een groot goed. De wijkvereniging maakt zich sterk voor behoud en verbetering hiervan, mede in het licht van alle veranderingen die de komende jaren op ons afkomen. Binnen de wijkvereniging vervul ik de functie van penningmeester. Ik hoop dat heel veel mensen uit de Lage Mors zich gaan aansluiten bij de wijkvereniging.

Maaïke van Hinte - secretaris

Zeven jaar geleden verhuisde ik vanuit mijn geboortestad Amsterdam naar Leiden en daar heb ik nog geen dag spijt van. De plek in Leiden en de mensen die in deze wijk wonen hebben een plek in mijn hart gekregen. Komende jaren gaat de wijk verdubbelen in het aantal inwoners daardoor zal er veel veranderen. Ik draag graag mijn steentje bij om deze wijk zo fijn te houden en hier en daar te verbeteren, ook met twee keer zoveel inwoners.

Bart Hendriks - bestuurslid

Al 20 jaar woon ik met mijn vriendin met veel plezier in de Lage Mors aan de Jacob Catslaan. Ik steek graag mijn handen uit de mouwen om mensen in de wijk te verbinden. Mijn slogan is dan ook "Werk met zin", meegegeven door mijn oma. Ik kijk er naar uit om met jullie in de wijk samen te werken.

Van links naar rechts: Bart, Maaïke, Peter, Marko

Wijkagenten-spreekuur

Met ingang van september begonnen de wijkagenten Leon Luyten en Stan van Egmond met een inloop-spreekuur. Ook de wijk-Boa Amy Heruer is daar zo veel mogelijk bij aanwezig. Zij zitten, elke dinsdag van 10 tot 12 uur voor de Hoge Mors en elke woensdag van 14 tot 16 uur, voor de Lage Mors, met verse koffie op hun locatie Maansteenpad, Hal B (flat Agaatlaan) voor al jouw vragen.

Waarvoor een spreekuur?

Tijdens het spreekuur kunnen mensen naar ons toe komen om zaken te bespreken zoals

- Problemen met de burens,
- Jeugdoverlast en
- andere zaken die tegen het strafrecht aan schuren, maar waarvan met zich afvraagt of aangifte doen zin heeft.

Er worden géén aangiftes opgenomen! Als men aangifte wil doen, dan moet men een afspraak maken en bellen met 0900-8844. Als er geen dader bekend is, bijvoorbeeld bij de diefstal van een fiets of vernieling, dan kan men aangifte doen via politie.nl.

Hoe zit dat, nemen jullie alle klachten wel serieus?

Wat de opmerking betreft dat wij zaken pas serieus nemen als er veel geklaagd wordt. Daar kan ik nu een heel verhaal over vertellen. Ik laat het bij: daar is het spreekuur nou juist voor bedoeld! Wij hebben dan de tijd er om uit te leggen waarom en hoe de politie zaken aanpakt!

Waarom geen spreekuur op wisselende punten in de wijk?

Het spreekuur is een 'service' die Stan en ik geven juist nu in een tijd waar men normaal veel via internet of telefoon moet doorgeven of bespreken. Soms zijn er zaken die mensen liever in een één op één gesprek willen bespreken. Zodoende een spreekuur op een vaste locatie op een vaste tijd om de continuïteit te waarborgen. Wel willen we eens per bepaalde periode een pop-up koffietafel realiseren, zodat voorbijgangers met diverse vragen naar ons toe kunnen komen.

Welke vragen zijn voor de wijkboa's en welke voor de wijkagenten?

De wijkboa kan vooral bevraagd worden over handhaving, zaken die uit het Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) komen. De politie is meer voor het strafrecht. In het volgende nummer zullen we daar samen wat dieper op ingaan.

Leon Luyten, mede namens Stan van Egmond

Nieuwe Wijkboa West

Hallo, ik ben Amy Heruer - ja - met een echte Leidse naam - de nieuwe Wijkboa in de Mors. Ik ben 24 jaar jong, heb twee katten, woon en werk inmiddels vijf jaar als (jeugd)BOA bij de gemeente Leiden.

Sinds 1 augustus, ben ik een nieuwe uitdaging aangegaan bij de afdeling Handhaving en mag ik me inzetten voor de wijk West. Ik wilde graag als Wijkboa aan de slag zodat ik de ogen en oren kan zijn van de wijk. Daarmee zorg ik voor de verbinding tussen de bewoners en de ketenpartners zoals wijkregisseurs, wijkpolitie, gemeente, SOL welzijn-organisatie, Incluzio, wijkverenigingen, maar ook woningcorporaties zoals Portaal en Sleutels.

Wat is mijn werk en waar kan ik helpen?

Ik ga het gesprek aan over langdurige problematiek en probeer een oplossing te zoeken, voor bijvoorbeeld

- Problemen met jeugdgroepen
- Vergunningen
- Parkeren
- Vuilnis-overlast
- Honden-overlast

In dit nummer leest u hiernaast over mijn evenknieën van de politie, wijkagenten Stan en Leon. In het volgend nummer gaan we gezamenlijk uitleggen wat het verschil is tussen onze

verantwoordelijkheden en werkzaamheden en hoe we elkaar aanvullen. We zullen ook maandelijks samen te zien zijn op de locatie Maansteenpad en houden dan een spreekuur, zodat je met jouw vragen naar ons toe kunt komen, die wij graag beantwoorden.

Hoe is Amy te bereiken?

- ✓ **Bel:** de gemeente Leiden afdeling Handhaving: 14071
Je kunt vragen om een terugbelverzoek en dan reageert Amy binnen 5 werkdagen.
- Maar sommige eenvoudige zaken kun je ook gewoon kwijt via de mail of in de speciale Gemeente Leiden app voor overlast
- ✓ **Website:** www.leiden.nl/melding
- ✓ **Gemeente APP:** >>

Yvonne Nicasie

Powerwalking

Wie gaat er mee?

Sinds november 2021 geef ik *powerwalk-les* in de Hoge Mors. Letterlijk vertaald betekent *powerwalk* krachtige wandeling en dat doen we dan ook.

Samen met een aantal buurtbewoners trekken we er één of meerdere keren per week op uit om te wandelen in een stevig tempo met kracht- en balansoefeningen tussendoor. Minimaal een uur zijn we lekker bezig in de buitenlucht. Een ieder in zijn eigen tempo en oefeningen naar eigen kunnen. Iedereen kan dus meedoen.

Met *powerwalking* gebruik je je hele lichaam. Het is een prettige en effectieve bewegingsvorm. Je verbetert je conditie, je houding, je spiervolume. Samen bewegen is gezellig en motiveert. En het is goed voor je sociale contacten. Eindresultaat: een gezonder en fitter leven!

Geef je op voor een kennismakingsles en laat je eens verrassen! Vanaf 11 oktober kun je mij mailen of bellen voor meer informatie:

Ineke Kofi,
Tel: 06-1092 1701
inekekofi@yahoo.com

Yoga in de buurt!

Iedere woensdagavond is er in het Huis van de Buurt Morschwijk een yogales om de spieren flink aan het werk te zetten en erna te kunnen ontspannen. Een enthousiaste docente, die goed kan inspelen op de wensen en mogelijkheden van de mensen, zorgt ze elke week weer voor een variatie van oefeningen.

Het is mogelijk een proefles te volgen om te ervaren of deze lessen bij je passen. Leeftijd en ervaring zijn niet belangrijk! Een eigen yoga-matje is fijn, maar niet noodzakelijk. Makkelijke kleding, een handdoek en eventueel een kussentje wordt aanbevolen.

De les is van 19:30 tot 20:45 uur,
Periode 7 september tot de Kerstvakantie.
Adres: Buurtcentrum Morschwijk, Topaaslaan 19,
2332 JC Leiden

Schoolsportcursussen

De Gemeentelijke Schoolsportcommissie Leiden heet nu Schoolsport071.

Al 75 jaar zet de Schoolsport071 zich in om de Leidse jeugd op een laagdrempelige manier te laten sporten en bewegen.

Schoolsport071 heeft, in samenwerking met sportverenigingen en commerciële aanbieders, weer gezorgd voor een breed en divers sportaanbod. Tot juni 2023 staan er 341 activiteiten op het programma in bijna 80 verschillende takken van sport. Van acrobatiek, bodyboarden en waterskiën tot dans, musical en duiken. Juist die sporten waar je wellicht anders

niet zo gemakkelijk mee in aanraking komt. Kies een sport die bij je past en probeer één of meerdere kennismakingscursussen. Voor ons volledige cursusaanbod zie schoolsport071.nl

Voor wie

Onze kennismakingscursussen zijn bestemd voor kinderen die in Leiden, Oegstgeest of Zoeterwoude wonen of schoolgaan.

Opgeven

Aanmelden via schoolsport071.nl. Maak een account aan en beantwoord de bevestigingsmail - dan kan vervolgens worden ingelogd en is aanmelding mogelijk.

Bij inschrijving voor één of meerdere cursussen is gelijk te zien of er nog plek is. Bij een aantal cursussen is de deelname helaas beperkt. Het is aan te raden om snel in te schrijven.

Kosten(vergoeding)

De kosten per cursus zijn € 25. Bewaar de bevestigingsmail die u bij betaling via IDEAL krijgt goed!

Heeft u een bijstands-uitkering of een laag inkomen? En willen uw kinderen meedoen aan sportieve en/of creatieve activiteiten? Dan kan het Jeugdfonds Sport & Cultuur of Stichting Leergeld mogelijk (een deel van) de kosten vergoeden.

Basisonderwijs				
Sport	Vereniging/Sportaanbieder	Leeftijden	Aantal lessen	Start op
Bowlen	B.V.L.Z.W. (Kensauweg)	8 t/m 12	8 x 1,00 uur	06-10 / 19-01
Capoeira	Flavio Grilo Capoeira (PC Hooftlaan)	4 t/m 5	8 x 1,00 uur	05-10 / 18-01
Capoeira	Flavio Grilo Capoeira (PC Hooftlaan)	6 t/m 12	8 x 1,00 uur	05-10 / 18-01
Dammen	Leids Damgenootschap (Robijnstraat 4)	7 t/m 12	8 x 45 min.	09-11 / 09-02
Dance	Gymsport Leiden (Robijnstraat 100)	7 t/m 12	8 x 1,00 uur	06-10 / 19-01
Ishockey	Leiden Lions (Vondellaan)	4 t/m 12	5 x 1,00 uur	15-11 / 18-01
Ritmische Gymnastiek	Gymsport Leiden (3-Octoberhal)	4 t/m 7	8 x 1,00 uur	05-10 / 18-01
Roets en Water	Roets en Water via Schoolsport071 (PC Hooftlaan)	6 t/m 9	10 x 1,00 uur	04-10 / 07-02
Roets en Water	Roets en Water via Schoolsport071 (PC Hooftlaan)	9 t/m 12	10 x 1,00 uur	04-10-2022
Shorttrack	I.H.C.L. (Vondellaan)	7 t/m 12	5 x 1,00 uur	04-11 / 20-01
Tafeltennis	Doos Tafeltennis (Hoge Marweg)	9 t/m 12	8 x 1 x 2 uur	07-10-2022
Tafeltennis	Doos Tafeltennis (Hoge Marweg)	6 t/m 9	10 x 1,00 uur	13-01-2023
Basis- en Voortgezet onderwijs				
Sport	Vereniging/Sportaanbieder	Leeftijden	Aantal lessen	Start op
Badminton	B.C. Vlegto (3-Octoberhal)	7 t/m 13	6 x 1,30 uur	01-11 / 10-01
Ritmische Gymnastiek	Gymsport Leiden (3-Octoberhal)	8 t/m 16	8 x 1,00 uur	05-10 / 18-01
Roets en Water	Roets en Water via Schoolsport071 (PC Hooftlaan)	10 t/m 14	10 x 1,00 uur	07-02-2023
Schaatsen op ijs	Schaatsen Schoolsport071 (Vondellaan)	7 t/m 14	10 x 1,00 uur	07-10-2022
Shorttrack	I.H.C.L. (Vondellaan)	7 t/m 13	5 x 1,00 uur	05-11 / 20-01
Voortgezet onderwijs				
Sport	Vereniging/Sportaanbieder	Leeftijden	Aantal lessen	Start op
Bowlen	B.V.L.Z.W.	12 t/m 18	8 x 1,00 uur	06-10 / 19-01
Roeren	K.S.R.V. Noord	11 t/m 18	6 x 1,50 uur	08-05-2023

75 jaar Schoolsport

Vanwege het 75 jarig bestaan van Schoolsport071 zijn er dit jaar tal van extra's zoals een presentje voor iedere sporter na afloop van een cursus of toernooi. Deelname aan de school-sporttoernooien zijn gratis. Later dit jaar zal nog een groot evenement georganiseerd worden onder andere voor kinderen uit groep 3 tot en met 8.

Ook voor volwassenen

Ook voor volwassenen is bewegen belangrijk. Sportkennis-making Leiden biedt ook kennismakingscursussen aan voor volwassenen: meer dan 50 activiteiten verspreid over 15 verschillende sporten, tot half januari 2023. Daarna wordt het aanbod mogelijk nog verder uitgebreid. Overigens gaat het om sport in de brede zin: van bridge tot zelfverdediging. Zie verder bij "volwassenen" op sportkennismakingleiden.nl

Meer informatie of vragen?

Patrick Nutting (06 36 55 83 62)

Wim van der Poel (06 28 12 68 34),

Team Sport & Gezondheid, gemeente Leiden, Bargelaan 190, 2333 CW Leiden, e-mail Schoolsport071@leiden.nl.

Tot slot: Sportplaza via Inluzio Leiden

Sportplaza is een gratis uitleenpunt voor sportmateriaal voor kinderen en volwassenen. Dit is een initiatief vanuit Inluzio Leiden. Het doel is iedereen meer te laten bewegen en iedereen te laten kennismaken met diverse sporten om zich mogelijk in een later stadium aan te sluiten bij een sportvereniging.

Bij Sportplaza kan je elke werkdag van 16 tot 18 uur en op woensdag vanaf 14 uur sportartikelen lenen en gebruiken op de sportvelden. Er zijn twee locaties:

- Sportpark Montgomery (KZ Danaadden)
 - Sportpark LV Roodenburg, Leiden Noord (Pieter Bothstraat)
- Het doel is dat iedereen meer beweegt!

Wim van der Poel

Na een prijsvraag onder basisschoolleerlingen heeft de Leidse mascotte de naam 'Leijo' gekregen. Het bekt lekker en zegt in het kort waar Schoolsport071 voor staat: de Leidse leeuw en gaan met die banaan!

Inheemse berenklaauw

(Heracleum sphondylium)

In bermen en langs slootkanten door de hele Mors groeit de inheemse berenklaauw (Heracleum sphondylium). De meeste mensen kennen de plant van naam omdat je er blaren van kan krijgen. Inderdaad bevat de schermbloem, net als al zijn familieleden, sap dat op een zonnige dag reageert met UV-licht. Dan ontstaan er blaren op je huid.

Maar de plant is ook eetbaar! Het jonge blad, de dichte bloemknoppen, de bloemen en de zaden zijn allemaal te eten. In het najaar zijn de rijpe, bruine zaden te oogsten. Deze hebben een sterke smaak, en kun je als specerij gebruiken. In Oost-Europa en Rusland wordt berenklaauw-bier gebrouwen en het sap uit de stengels wordt gedroogd voor zoetstof.

Herkennen:

witte schermbloem tot 80 cm hoog met gelobde bladeren.

Wanneer plukken:

rijpe zaden vanaf eind augustus.

Gebruik:

specerij in zoete gerechten (2 handenvol zaadjes 2 weken laten trekken in 1l jenever geeft een bijzondere smaak)

Koekjes

Nodig: 140 g boter, 150 g basterdsuiker, snuf zout, 1 eierdooier, 1 el stroop, 140 g bloem, 1 tl bakpoeder, 1 el gemberpoeder, 1 el gemalen berenklaauwzaden, 1 el kaneel

Meng boter en suiker tot crème en voeg dooier toe. Zeef bloem, bakpoeder en zout erbij en voeg specerijen toe. Deeg in huishoudfolie 45 minuten laten rusten. Maak een rol van het deeg en snijd plakjes van 0,5 cm. Leg op de bakplaat en bak 10 minuten op 180 graden.

Nieuwe eetbare planten wandeling!

Donderdag 6 oktober van 10 tot 12 uur.

Verzamelen in het Huis van de Buurt Morschwijk
Deelname is 8 euro. (Ter plekke te voldoen).

We gaan wandelen, plukken van eetbare planten in de herfst, hapjes maken en proeven.

Opgeven bij:

ellisgrootveld@gmail.com of
06 1851 9714

Ellis Grootveld

De Leidse Mondialen

Ook in dit nummer stellen we weer een van de kunstenaars uit de Mors aan u voor. In de vorige nummers kwamen Erik Kerkvliet en Celine Michel aan bod. Dit keer wordt het Reinout van Dijk. Reinout is sinds 2010 aangesloten bij het kunstcollectief De Leidse Mondialen. Hij is blij dat ze, dankzij Portaal, sinds maart dit jaar een mooi pand in de stad hebben waar al hun werken te bezichtigen zijn én blijven.

Wat is de achtergrond van Reinout van Dijk?

Hij woont al sinds 2007 in de Lage Mors. Reinout heeft een jaar een opleiding gedaan op de Vrije Academie in Den Haag en is daarna 2 jaar naar het Rietveld Academie geweest.

Reinout's werk is vooral geïnspireerd op de schildertechniek uit de Gouden Eeuw. Als autodidact maakt hij vertalingen van oude schilderijen naar het hier en nu. Eén van de schilderijen van Reinout is een ode aan Jan van Goyen, een Leidse landschapsschilder uit de Gouden Eeuw (1596 - 1656). Daarnaast is Reinout in allerlei andere schildertechnieken geïnteresseerd. Vooral in de klassieke schilderkunst en symboliek.

Waar bestaan de werken van Reinout uit?

Zijn schilderwerken gaan over natuur, fantasie en expressie.

Het is voor hem een ontdekkingsreis om gevoel tot uiting te brengen. Ook maakt Reinout keramische beelden van dieren, mensen of gewoon fantasie gezichten in keramiek.

Naast al zijn kunstwerken is Reinout nu ook nog met een nieuwe opleiding bezig: een koksopleiding. Hij hoop zo ook met koken zijn creativiteit kwijt te kunnen.

Waar is Reinout's werk te bewonderen?

In de Stadstimmerwerf aan het Galgenwater, de expositieruimte van De Leidse Mondialen, in **september en oktober 2022**. Andere exposities waar Reinout's werk te bewonderen was, waren onder andere in het Topaz Overduin in Katwijk, het Huis Nebo Den Haag en Gouda Kapel in Gouda.

Nieuwsgierig geworden naar deze Leidse kunstenaar?

Ga dan naar zijn website reinout.co.nl voor een de schilderijen en reinout.org voor het beeldhouwwerk. Reinout is bereikbaar per email aan r.j.van.dijk@hetnet.nl

Wil je meer weten over de Leidse Mondialen? Kijk dan op Facebook: @Leidschemondialen

Yvonne Nicasie

Morse in de Mors

Midden in de zomer - het was best wel warm – organiseerde de afdeling Leiden van de zendamateurvereniging VERON in het kader van Leiden – European City of Science 2022 in Schouwenhove een open dag over Morse: het versturen en ontvangen van in Morse gecodeerde berichten.

Münise Yavuz deed vol enthousiasme mee en vertelt er over: In augustus was ik samen met een collega bij het event

‘Morse in het Morsekwartier’. Dit was de eerste keer dat wij, in het echt, in aanraking kwamen met morsecodes. De ervaringsdeskundigen namen ons helemaal mee: van uitleg over de geschiedenis, tot leuke ezelsbruggetjes om de letters te onthouden. Ook mochten we de seinsleutels zelf uitproberen. Het was bijna alsof ik opnieuw leerde lezen! Hoe langer we ermee bezig waren, hoe sneller we konden seinen. Ik werd er erg enthousiast van en denk er zelfs over na mijn

An advertisement for SKIKO'S DailyCafé. The top part features the logo 'SKIKO'S DailyCafé' in white and green text on a dark background, with the tagline 'Fresh pizza's, pasta's & more...'. Below this, there are images of a pizza, a salad, and a bowl of pasta. The text 'Bestel online via de site en blijf op de hoogte van onze acties' is prominently displayed. Below that, it says 'Meld je aan en spaar voor korting!'. At the bottom, the website 'WWW.SKIKOS.NL' is shown in a green bar. The footer includes the address 'Lage morsweg 20 | 2332 XC | Leiden', a phone number '071 364 5308', and social media handles for Facebook and Instagram, all in a green bar.

eigen seinsleutel te bouwen. Wij bezochten dit evenement in het kader van ons onderzoeksproject 'De Kunst van het Wetenschappelijke Verhaal', waarin we enthousiaste Leidenaren de kans geven een kunstwerk te maken over een wetenschappelijke vraag. Nu ben ik zelf weggegaan met een nieuwe interesse.

Zendamateurs, wie zijn dat dan?

Zendamateurs zijn er meer dan je denkt. Als je wilt weten wie in de Mors als zendamateur actief zijn, hoef je alleen maar naar de daken van huizen of naar balkons te kijken. Zie je daar een merkwaardige antenne, zoals op bijgaande foto, dan heb je er een gevonden. De ene amateur vindt het leuk om collega's over grote afstanden – denk aan Australië – te bereiken. Anderen vinden juist de techniek het interessantste. De communicatie is in spraak of digitaal. In feite is morsecode een oude digitale methode die – in ieder geval vroeger – niet met een computer maar met de hand werd uitgevoerd.

Als je geïnteresseerd bent, kijk dan op de website van de Leidse afdeling a28. veron.nl en neem contact op. Er is altijd wel iemand die je wil vertellen – en laten zien – wat het allemaal inhoudt.

Ger Koper

Over de Kunst van het Wetenschappelijk Verhaal

Heb jij een vraag waar je het antwoord op wil weten? Lijkt het je leuk om samen met een wetenschapper en kunstenaar onderzoek te gaan naar het antwoord?

Het projectteam van 'De Kunst van het Wetenschappelijke Verhaal' zoekt 10 nieuwsgierige Leidenaren die op vrijwillige basis van hun vraag een kunstwerk willen maken. Vragen over alle soorten onderwerpen zijn welkom: van architectuur tot muziek, van sterrenkunde tot geschiedenis en van biologie tot literatuur. Niets is te gek!

Je maakt het kunstwerk samen met een kunstenaar en wetenschapper in ongeveer 8 weken tijd. Het projectteam kijkt samen graag met jou naar een tijdsindeling die bij jouw schema past. Wanneer jullie kunstwerk klaar is helpen zij het tentoon te stellen.

Ben je enthousiast geworden? Mail dan je vraag en contactgegevens naar creativemedia@hva.nl en wie weet zit jij bij de selectie!

Gluren bij de Buren

De club Vrienden van Trisor, bewoners van het complex langs de Diamantlaan, heeft zich vorig jaar aangemeld bij Gluren bij de Buren. Toen hadden ze de vocale groep Soul Shoes, dit jaar was het Aisling. Op hun website aisling.info kun je lezen: Aisling (spreek uit als esjling) is Gaelic (Iers) en betekent: droom, visioen. Met hun songs en tunes vertelt Aisling over vrolijkheid, vrijheid of verdriet, laat je dromen of schudt je wakker. Zij vertolken prachtige, leuke en bijzondere liederen over de strijd tegen de Engelse overheersing, onbereikbare geliefden en songs vol heimwee naar het prachtige Eire. Maar ook vrolijke liedjes en deuntjes worden enthousiast gezongen en gespeeld.

Die zondagmiddag werd de zonnig begonnen dag langzaam aan donkerder en donkerder. We vroegen ons echt af of we wel zouden gaan naar de voorstelling van Aisling. Muziek is best leuk om naar te luisteren maar in natte kleren leek ons dat toch niets. Toen kwam de zon weer hier en daar door de wolken. We zagen dat als een uitnodiging om toch maar te gaan. Natuurlijk waren we toen wat laat en de paar stoelen en de bank waren ruim bezet. Gelukkig konden we toch lekker zitten op een verhoogde tuinrand.

We zaten nog maar net of het concert begon. Het was meteen duidelijk dat het groepje van de vijf muzikanten goed op elkaar was ingespeeld. Ze begonnen met wat meer

ingetogen liedjes waarbij de zangstem met fluitbegeleiding – ik kon echt niet elke zin verstaan – vergezichten op groene heuvels opriep. Het door de stevige wind steeds verschuiven-de wolkende waartussen af en toe wat zon kwam versterkte dat beeld. Naarmate het concert vorderde werden de liedjes heftiger. Het zorgde ervoor dat we niet weg mijmerden in dromen van Ierland maar steeds weer terug kwamen in de werkelijkheid.

Tot ieders verrassing stapte een klein meisje uit het publiek naar voren en danste bij elk liedje vóór de band. In haar prinsessenjurk en bloem in het haar stal ze de show. Als wij klaptten na afloop van een liedje, boog zij diep en nam het applaus in ontvangst alsof het alleen voor haar bestemd was. De band werd er door geïnspireerd en één van hen deed een paar dansjes met haar. Ayla Tjai was de kleine showmaster

Met hun applaus liet het gehoor duidelijk hun waardering blijken, na afloop van elk liedje zowel als na afloop van het concert. Een mooie uitnodiging voor de Vrienden van Trisor om volgend jaar zich weer aan te melden voor een nieuw Gluren bij de Buren.

Lia van der Laan en Ger koper ism Elly Wabeke

FYSIOTHERAPIE
Vondellaan

Wij helpen u graag bij pijnklachten of problemen bij het bewegen

Locaties:
Gezondheidscentrum Vondellaan, Vondellaan 35Ac, 2332AA Leiden
Schouwenhove 22, 2332 DP Leiden

Contact? info@fysiotherapievondellaan.nl of 071 5761757.
Meer info? www.fysiotherapievondellaan.nl

TRISOR jubileum

*V*ele handen maken licht werk en dan kan er een erg leuk feestje gevierd worden. Dat hebben de bewoners van het wooncomplex TRISOR aan de Diamantlaan kunnen meemaken op zaterdag 11 juni 2022. Zij vierden toen het 10 jarig bestaan!

Wat was het gezellig, hé? Ik kan mij heel goed voorstellen dat de bewoners van het wooncomplex erg gelukkig zijn met een actieve commissie onder de naam "Vrienden van Trisor". De leden van deze commissie – bestaande uit bewoners – organiseren van tijd tot tijd gezellige bijeenkomsten. Zaterdag 11 juni 2022 was een speciale dag die groots gevierd moest worden. TRISOR bestond namelijk 10 jaar en mede door een financiële bijdrage van Portaal en de gemeente kon er flink worden uitgepakt.

De festiviteiten vonden plaats in de feestelijk versierde binnentuin van het tweede blok. Het gaf een erg plezierig aanzien met ballonnen en vlaggen. Er waren diverse tenten opgezet en verschillende zitjes verdeeld over de tuin. En, niet te vergeten, een eigen tent voor de muziek en óók nog een bar. Toen

gingen de hekken open en kon het feest beginnen. Koffie met gebak, een hapje en een drankje gingen vooraf aan de start van een gevarieerd programma, bestaande uit een korte introductie van een workshop schilderen en uitleg hoe er kaarten gemaakt kunnen worden. Rond de klok van 4 volgde een presentatie line dancing.

Na alle inspanningen was het tijd voor een fantastische barbecue waar van alles en nog wat te eten en te drinken was. Tijdens de barbecue genoten we van erg gezellige muziek waarbij "onze eigen PABLO" zijn dans-kwaliteiten ten beste gaf.

Om te voorkomen dat ik iemand vergeet noem ik niemand bij naam. Ik wil iedereen bedanken die op welke manier dan ook heeft bijgedragen aan het succes van de viering van dit prachtige jubileum van TRISOR.

Jan Selier

An advertisement for 'Body & Beauty' featuring a man with a beard and sunglasses carrying a young child on his shoulders. The man is giving a thumbs up. The background is a lush green outdoor setting. The text on the advertisement includes:

Hoe was jouw zomervakantie?

Body & Beauty

medisch pedicure & schoonheidssalon

Jacob Catslaan 45, Leiden

Tel: 071-5761755

www.body-and-beauty.nl

Is er ruimte voor groen?

In februari van dit jaar publiceerde Natuur&Milieu een onderzoek naar de mate van verstening in 32 steden: Leiden kwam op de 8^e plaats in de ranglijst van sterk naar minder sterk versteende steden. Zowel naar het aantal als het percentage buurten met minder dan 75 m² groen per woning.

Toch kopte het Leidsch Dagblad op 1 maart met “Leiden minder versteend dan gedacht”. Dat begrepen wij niet. Bij Natuur&Milieu hebben we toen cijfers opgevraagd voor Hoge en Lage Mors en Transvaal. Daaruit blijkt bijvoorbeeld dat de Hoge Mors met 40% groen in de wijk ver uitsteekt boven de Lage Mors (29%) en Transvaal (28%). Bij verder doorvragen bleek echter dat het niet bekend is of sportvelden met kunstgras zijn geteld onder ‘steen’ of onder ‘groen’. En of particuliere tuinen buiten beschouwing zijn gelaten.

Foto Hypdomus Rijnbeek & Den Elsen

Een foto zegt dan meer. Dat was dan ook de reden achter het berichtje op de website op 6 april met de vraag “Hoe lang blijft de Hoge Mors nog zo groen”.

Wat staat te gebeuren?

Tellen we de verleende kapvergunningen, de te verwachten kap voor herinrichtings- en nieuwbouwprojecten en de kap van zieke bomen of door bouw beschadigde dan komen we op zo’n 345 volwassen bomen. Nieuwe aanplant komt er zeker ook maar die draagt de eerste jaren niet of nauwelijks bij aan voedsel en schuilplek voor insecten en vogels of schaduw voor ons.

Daarom kijken we reikhalzend uit naar het door wethouder North toegezegde Integrale Groenplan voor de hele Hoge Mors, zodat kap zoveel mogelijk in de tijd wordt gespreid en zo vroeg mogelijk word begonnen met gevarieerde nieuwe aanplant.

De gemeente is gestart met het opstellen van dit plan en verwacht de uitkomst te presenteren bij de behandeling van het ‘uitvoeringsbesluit Hoge Mors fase 2’ dat komend najaar aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Terzijde

- Op de site doemee.leiden.nl vindt u onder “Denk mee over de inrichting van de Hoge Mors” alle plannen voor de vervanging van rioleringen en de herinrichting.
- Padelbanen op het Crescendoterrein gaan niet door. Een nieuwe invulling nog niet bekend. Wellicht een oefenveld voor DIOK?

*Bea Hoogheid
Ger Koper*

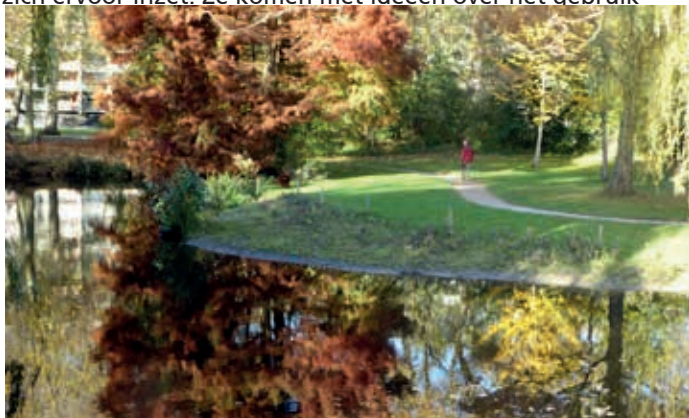
Wijkpark Kweeklust

Doe mee!

Ons wijkpark Kweeklust heeft een belangrijke functie. Je kunt vlakbij huis een luchtje scheppen: wandelaars, jeugd, sporters, gezinnen, honden en natuurliefhebbers komen er graag en vaak. Zeker na het opknappen in 2020 is gebruik van het park toegenomen.

Ook de natuur is er verrijkt: zo zijn er voedselstruiken met bessen en drie natuurvriendelijke oevers aangelegd. Veel bewoners zien dat het park is verbeterd en zijn er blij mee. In grote lijnen zorgt de gemeente goed voor het park; zij beheert het groen en houdt de toegankelijkheid en veiligheid van het gebied in de gaten. Maar wij als bewoners kunnen ook iets betekenen.

Enkele parken in Leiden hebben al een club bewoners die zich ervoor inzet. Ze komen met ideeën over het gebruik

en signaleren mogelijkheden en risico's. Ook organiseren ze soms lichte beheerswerkzaamheden of een festiviteit. Wat zou het geweldig zijn als gebruikers en buurtbewoners van Kweeklust een groepje kunnen vormen, dat opkomt voor de belangen van ons park!

Heb je belangstelling om mee te doen, heb je een groen hart en misschien ook groene vingers? Laat mij dat weten. Met elkaar kunnen we bekijken wat mogelijk is. Ieder naar eigen interesse en mogelijkheden. En we brengen elkaar vast op nieuwe ideeën.

Er zijn ongetwijfeld bewoners van de **Lage Mors, de Hoge Mors, Bockhorst of Koppelstein** die hier iets voor voelen. Zet die stap. Dat geldt natuurlijk ook voor jongeren, want het is ook jullie park.

Koen van Zoest, vanzoest@planet.nl

Echt iets lekkers!

Raaphorst
BROOD & BANKETBAKKERIJ

Tesselschadestraat 20
2332 BJ Leiden
T/F (071) 576 12 74

Chi Kung - Tai Chi

Slowfood for body and mind
www.taichileiden.nl
 06-29518441

Heidelibellen

Heidelibellen midden in de stad? Ja hoor, heel gewoon. De naam van deze libellengroep is nogal ongelukkig. Ze komen inderdaad voor op heideterreinen met vennen, maar ook op heel veel andere plekken met stilstaand of zwak stromend water, zoals stadse sloten, parkvijvers en tuinvijvertjes. Ook kunnen ze over grote afstanden zwerven, tot ver van het water. Een van de soorten heet zelfs Zwervende heidelibel.

Ons land kent negen soorten, waarvan er drie heel algemeen zijn, de andere schaarser tot zeer zeldzaam. Het gaat om kleine libellen; een enkele juffersoort is wat groter.

Uitgekleurde mannetjes hebben een rood achterlijf, maar pas uitgeslopen mannetjes zijn net als vrouwtjes bruingeel. Uitsluipen is het proces waarbij de volgroeide larve langs een waterplant omhoog klautert en daar vervelt tot het volwassen insect, meestal 's morgens vroeg. Heidelibellen klimmen daarbij soms tot halverwege bomen. Heidelibellen hebben gewoonlijk een jaarcyclus, terwijl veel andere libellen twee of meer jaar als larve in het water verblijven.

Bloedrode heidelibel man

Heidelibellen vliegen

vooral rond in juli, augustus en september, maar eerdere of latere waarnemingen komen ook voor. Net als alle libellen zijn ze hun hele leven felle rovers.

Heidelibellen horen tot de familie van de Korenbouten. Maar Heidelibellen hebben in tegenstelling tot diverse andere soorten uit deze familie nooit zwart aan de vleugelbasis, enkele wel geel.

Voor een fotograaf is een plezierige eigenschap van Korenbouten dat ze vaak jagen vanaf een vast uitkijkpunt. Schrik je ze per ongeluk op, dan is geduldig, stilletjes wachten tot ze terugkeren, vaak lonend.

Vanaf het uitkijkpunt grijpen mannetjes bovendien vrouwtjes. Hij brengt haar daarna naar de oevervegetatie, om daar met haar te paren. De eieren zet ze af aan de oeverzone in of vlak boven het water.

De Bloedrode heidelibel is de meest voorkomende heidelibel. Herkenbaar aan de helemaal zwarte poten, en aan de kleine oranjegele vlek van de vleugelbasis. De mannetjes hebben een duidelijke taille in het achterlijf en zijn uitgekleurd inderdaad bloedmooi rood (zie foto pag. 24). De vrouwtjes blijven flets bruingeel (zie foto van een exemplaar op mijn balkon). Ze verkiezen matig tot heel voedselrijk water.

Bloedrode heidelibel vrouw

De Bruinrode heidelibel is vaak de eerste libel in pas

gegraven poelen. In tuinvijvers is het de meest voorkomende heidelibel. Hij vliegt als een van de laatste libellen door tot in november. De sterk gelijkende Steenrode heidelibel zwervt minder dan de andere soorten. Deze soort maakt het ons wel extra moeilijk: niet alleen zijn pas uitgeslopen mannetjes nog bruingeel, oude vrouwtjes kunnen ook verkleuren tot allerlei tinten, waaronder het "steenrood" van de mannetjes.

Steenrode heidelibel Katja Jordanova

Bij de insecten-safari in onze wijk van SOL en IVN ving mijn mede-gids Katja in het Morspark een steenroodkleurige Steenrode heidelibel (zie foto); dit tot enthousiasme van de deelnemende kinderen. Ik voerde de libel in Waarneming.nl in als man, maar de controleur corrigeerde deze in vrouw. Dit was dus zo'n gevalletje. Als je heideplantjes in je tuin wilt zetten, prima. Diverse bijensoorten zullen er blij om zijn. Maar voor Heidelibellen hoeft je het niet te doen. Al weet je nooit hoe een libel een bij vangt.

Gerard van der Klugt

Meer informatie:
vlinderstichting.nl/actueel/nieuws/nieuwsbericht/vijftig-tinten-rood-heidelibellen of zoek "vijftig tinten rood" op vlinderstichting.nl

Wie zijn al die wijkclubjes

Het Morsdistrict, zoals de gemeente dat noemt, omvat de wijken Transvaal, Lage Mors en Hoge Mors. Alle drie de wijken zijn in de loop der tijd steeds verder gegroeid en zullen de komende jaren nog verder groeien. Dat is er de oorzaak van dat binnen de wijken buurtclubjes zijn ontstaan die activiteiten organiseren.

Transvaal (grijs): 1860 bewoners in 2021, wijkvereniging Transvaal, zie verder www.transvaalleiden.nl.

Lage Mors (oranje): 4453 bewoners in 2021, wijkvereniging Lage Mors, zie www.wvlagemors.nl. Binnen deze wijk ligt de Bockhorst (donker-oranje), met de

Bewoners Belangenvereniging Bockhorst, zie verder www.bbbockhorst.nl.

Hoge Mors (blauw): 4600 bewoners in 2021 heeft geen eigen wijkvereniging. Binnen deze wijk kennen we *Morslint*, een stichting die zich heeft ingezet voor de herontwikkeling van het Morspark en omstreken (op de kaart het donkerblauwe vlak rechts). Meer informatie op www.morslint.nl.

Binnen de Hoge Mors kennen wij drie buurten (op de kaart donkerblauwe vlakken links van boven naar beneden) die door hun ontstaan een gemeenschap vormen: *Vereniging van Huiseigenaren Koppelstein*, "*Kwekerij*" en *Berylplein*. De buurten hebben een Facebook-groep en/of een whatsapp-groep.

Tenslotte is er de stichting **Vrienden van Morsetekens**. Dat is géén wijkvereniging maar een stichting die de financiën voor het magazine Morsetekens beheert. Het magazine wordt verspreid over postcodegebied 2332, praktisch het gehele Morsdistrict met uitzondering van het stukje Transvaal tussen de Rhijnzichtbrug en de Morspoort.

De lijst is eigenlijk niet compleet. Mist u een groep, laat het ons weten!

Ger Koper

U kunt natuurlijk altijd bijdragen door een klein bedragje over te maken naar onze bankrekening NL19 SNSB 0787 8562 23 t.n.v. Stichting Vrienden van Morsetekens te Leiden. Of met de QR die hierbij is afgedrukt. Bij voorbaat dank voor uw gift!

PROFILE
DE FIETSSPECIALIST

Van Polanen

...daar mag je **méér** van verwachten!

**5 JAAR
GARANTIE
BIJ EEN E-BIKE***
*VRAAG NAAR DE VOORWAARDEN

**+
GRATIS
GROTERE
ACCU***

Morsweg 174 | 2332 ES Leiden | 071 531 34 98 | www.profilepolanen.nl

Oktober 2022

LEER	****_	PRESENTATIE
STAM	****_	STRONK
DEUR	****_	ADRES
HAND	****_	WOORD
WINKEL	*****	VUIL
AUTO	****_	SLEUTEL
WERK	*****	MAAT
GEITEN	****_	WINKEL
WATER	****_	KLOSSEN
BERG	***_	UREN
ZOMER	***_	ZAK
BOOM	*****_	GETAL
HOOFD	****_	HUIS

Oplossing Juni

VLINDER	DAS	SPELD
BLOED	VERWANT	SCHAP
JAS	ZAK	DOEK
STOEL	POOT	AARDE
BERKEN	HOUT	WORM
FIETS	STUUR	BOORD
WAS	HAND	ZAAG
BLOEM	KOOL	RAAP
KAMP	VUUR	ZEE
FLESSEN	DOP	SLEUTELS
KOFFIE	MELK	PRIJS
STEM	RECHT	SYSTEEM
GOUD	VIS	HAAK

Oplossing: Statushouders

Vul op de plaats van de puntjes een woord in, zodat het met het eerste woord een nieuw woord vormt en met het laatste weer een ander woord vormt. Zet de "onderstreepte" letters naast elkaar en u heeft de oplossing.

Stuur uw oplossing vóór 5 december 2022 naar: info@morsetekens.nl. Onder de goede inzenders wordt een cadeaubon ter waarde van 15 euro verloot.

MÖRSETEKENS

Wijkmagazine voor de Mors Leiden